Šuma

Iva Pleše, Marijana Hameršak

Šuma je istaknuti prirodni krajolik migrantskih kretanja u zemljama na **balkanskoj ruti**. Šumovita područja tih zemalja s jedne su strane predjeli kojima se migranti potajno kreću prema središtima Evropske unije (primjerice kroz Gorski kotar u Hrvatskoj), a s druge mjesta na kojima, zaustavljeni u kretanju, podižu privremena skloništa (primjerice u okolici Bihaća i Velike Kladuše u Bosni i Hercegovini, u blizini granice s Hrvatskom). Riječ je, dakle, o šumama koje se međusobno mogu razlikovati, mimo svojih prirodnih karakteristika, uže-geografskih lokacija ili stupnjeva antropizacije, po ulogama u migrantskom kretanju. Dok su šumska skloništa i improvizirana naselja (tzv. *jungle camps*) s vanjske strane granice Evropske unije mjesta s kojih se kreće u **gejm**, ili njegova početna točka, šumski krajolici s unutrašnje strane evropsko-unijske granice, koji presijecaju teritorij, prostori su na kojima se *game*, ili njegova središnja faza, odvija i koje treba u što kraćem roku neprimjetno prijeći. Šuma kao migrantski krajolik ima, dakle, ulogu pružanja zaštite: ona, uz sve opasnosti kojima kao više ili manje divlja priroda obiluje, omogućuje ljudima u pokretu da se kreću (do neke mjere) neprimijećeni ili im nudi (surovo) utočište, mjesto na kojemu mogu, udaljeni od naselja u kojima nisu dobrodošli, privremeno boraviti. No osim što se šumu može predstaviti kao saveznika migrantskom kretanju, može joj se također pristupiti kao elementu koji sudjeluje u odvraćanju migranata te stvaranju i održavanju režima kontrole (evropsko-unijske) granice (**naoružani krajolik**). U tom smislu šuma je i mjesto stradanja u prirodi, mjesto nadzora (putem **kamera** i drugih tehničkih uređaja), susreta s policijom odnosno policijskog presretanja, hvatanja, nasilja i, dobro dokumentirano npr. na graničnom području Hrvatske i BiH, protjerivanja odnosno **pušbeka** (usp. Hameršak i Pleše 2021).

5. 3. 2022.

Literatura

Hameršak, Marijana i Iva Pleše. 2020. "*Forest, forest, forest. Sometimes we sleep. Walking, sleep, walking, sleep. It's dangerous on this way.* Weaponized Migration Landscapes at the Outskirts of the EU". *Etnološka tribina* 51/44: 204-221.